

Národní strategie globálního rozvojového vzdělávání pro období 2011–2015 definuje globální rozvojové vzdělávání (GRV) jako „celoživotní vzdělávací proces, který přispívá k pochopení rozdílů a podobností mezi životy lidí v rozvojových a rozvinutých zemích a usnadňuje porozumění ekonomickým, sociálním, politickým, environmentálním a kulturním procesům, které je ovlivňují. Rozvíjí dovednosti a podporuje vytváření hodnot a postojů tak, aby lidé byli schopni a ochotni aktivně se podílet na řešení lokálních a globálních problémů. Globální rozvojové vzdělávání směřuje k přijetí zodpovědnosti za vytváření světa, kde mají všichni lidé možnost žít důstojný život“.²

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO) je oblast vzdělávání a výchovy zaměřená na rozvoj kompetencí potřebných pro environmentálně odpovědné jednání (odpovědné osobní, občanské a profesní jednání týkající se zacházení s přírodou a přírodními zdroji, spotřebitelského chování a aktivního ovlivňování svého okolí s využitím demokratických procesů a právních prostředků)³.

Vzdělávání pro udržitelný rozvoj (VUR) aplikuje principy a témata udržitelného rozvoje do všech typů a úrovní vzdělávání. VUR se úzce prolíná s dalšími souvisejícími koncepty ve vzdělávání, jmenovitě EVVO a GRV. Základní rozdíl mezi EVVO a VUR je ten, že v oblasti EVVO je prioritní důraz kladen na nejrůznější aspekty životního prostředí, na poznávání životního prostředí, na uvědomování si nezbytnosti zachování podmínek života, na poznávání vztahu člověka a životního prostředí apod. Naproti tomu VUR je prioritně zaměřeno na vzájemnou interakci a souvislosti mezi ekonomickými, sociálními, environmentálními a právními aspekty rozvoje (globálního i lokálního), je významně interdisciplinární povahy a široce se opírá o společenskovední disciplíny.⁴

Při interpretaci výsledků šetření je třeba zohlednit vzájemnou provázanost uvedených oblastí, a to zejména při interpretaci výsledků týkajících se členění sledovaného aspektu na EVVO či GRV – VUR. Současně je třeba na výsledky nahlížet s vědomím skutečnosti, že v některých případech jde o subjektivní výpovědi ředitelů a učitelů škol.

3 Zjištění

3.1 Základní vzdělávání

3.1.1 Organizace vzdělávání v globálních a rozvojových tématech v základních školách

Témata a principy globálního rozvojového vzdělávání, udržitelného rozvoje a environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (dále zkráceně „globální a rozvojová témata“) jsou začleněny do většiny vzdělávacích oblastí Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV) a částečně se překrývají s tzv. průřezovými tématy (zejm. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Multikulturní výchova a Výchova demokratického občana). Na 1. stupni základního

²Národní strategie globálního rozvojového vzdělávání pro období 2011–2015.

http://www.mzv.cz/file/612334/Narodni_strategie_globalniho_rozvojoveho_vzdelavani_pro_obdobi_2011_2015.pdf

³MŽP ČR. 2011. *Cíle a indikátory pro environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu v České republice.*

http://www.mzp.cz/cz/cile_indikatory_evvo_dokument

⁴Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj ČR (2008–2015).

[http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/strategie_vzdelavani/\\$FILE/OEV-Strategie_VUR_%C4%8CR-20080808.pdf](http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/strategie_vzdelavani/$FILE/OEV-Strategie_VUR_%C4%8CR-20080808.pdf)